

De gedeputeerde staten
van Provincie Zuid-Holland
T.a.v. dhr. F. Vermeulen
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Provincie Zuid - Holland

22 OKT. 2019

Datum Ontvangen

Datum 15 oktober 2019
Oms kenmerk T20160100-728436560-1034
Onderwerp Stopzetten uitwerking
Passeerspoor Westergouwe

Behandeld door
Telefoonnummer
E-mail

Geachte heer Vermeulen, Beste Floor,

Directie
Regiodirectie Randstad Zuid

Bezoekadres
Central Post
Delftseplein 27 j

3013 AA Rotterdam
Nederland

Postadres
Postbus 2038
3500 GA Utrecht
Nederland

www.prorail.nl

In maart 2018 heeft Provincie Zuid-Holland aan ProRail verzocht om de nadere uitwerking en realisatie van het project Passeerspoor Westergouwe, op de lijn Goude – Alphen aan den Rijn, stop te zetten. Middels deze brief reageren wij op uw verzoek. Tijdens de afstemming voor onderstaande reactie heeft NS een risicoanalyse uitgevoerd naar de permanente situatie na het niet realiseren van het passeerspoor. Mede hierdoor heeft u helaas langer moeten wachten op onze reactie.

Voorgeschiedenis

Om een spoedige invoer van de gewenste frequentieverhoging Goude – Alphen aan den Rijn mogelijk te maken hebben we in oktober 2014 gezamenlijk commitment uitgesproken over een gefaseerde realisatie. Tijdens de uitwerking van het project is begin 2015 de noodzaak voor uitbreiding van de scope met een passeervoorziening vastgesteld. Doel van het passeerspoor is om de decentrale concessielijn Goude – Alphen a/d Rijn onafhankelijk te leggen van het Hoofdrailnet. ProRail en NS hebben destijds een minder robuuste tijdelijke dienstregeling geaccepteerd, onder de voorwaarde dat deze ingroeperiode niet te lang zou duren.

Afspraken over de voorbereiding en uitvoering van zowel de frequentieverhoging als de aanleg van het passeerspoor zijn vastgelegd in de Realisatieovereenkomst (juli 2016). Het passeerspoor is conform deze overeenkomst benoemd als separaat project. Na het initiële besluit heeft de eerste focus gelegen bij de maatregelen die nodig waren voor de frequentieverhoging en nieuwe stations. Hierdoor is de frequentieverhoging op de lijn in het najaar van 2017 succesvol ingevoerd.

Medio 2016 is de uitwerking van het passeerspoor weer nader opgepakt. In de eerste uitwerking van varianten van een passeermogelijkheid door Arcadis was een mogelijk toekomstig station Westergouwe een bepalende factor. Door de verstreken tijd en nieuwe inzichten bleek, na overleg tussen Provincie Zuid-Holland en de regio, dat er geen rekening meer gehouden hoefde te worden met de aanleg van het toekomstige station Westergouwe, maar slechts met het uitgangspunt dat dit eventueel toekomstige station niet onmogelijk gemaakt wordt. Hierdoor ontstond de wens om extra varianten uit te werken. Verebus heeft drie kansrijke varianten in opdracht van ProRail uitgewerkt tot Functioneel Integraal Systeemontwerp (FIS). Dit FIS is op 10 januari 2018 beschikbaar gekomen.

Heroverweging en verzoek

De investeringskosten van het voorkeursalternatief op basis van het FIS Passeerspoor zijn circa 17 miljoen euro en liggen daarmee hoger dan eerder ingeschat. Gezien de hoge investeringskosten en de impact op de dienstregeling heeft u ons verzocht om de punctualiteit in beeld te brengen. In maart 2018 zijn deze gegevens in de Stuurgroep TAG (Provincie Zuid-Holland, NS en aanliggende gemeenten) gepresenteerd en na goedkeuring van de Stuurgroep

heeft u ons verzocht om de verdere uitwerking en realisatie van het passeerspoor stop te zetten.

Reactie ProRail

Wij vinden het (nog altijd) wenselijk dat er een passeerspoor wordt aangelegd tussen Waddinxveen en Alphen aan den Rijn om de decentrale concessielijn Gouda – Alphen a/d Rijn onafhankelijk te leggen van het Hoofdrailnet en daarmee de treindiensten in alle gevallen robuust kan worden ingepast. Wij erkennen echter dat er op kortere termijn geen dringende noodzaak is voor het realiseren van een passeerspoor, omdat er nu een goede en punctuele treindienst Alphen aan den Rijn - Gouda geboden wordt. En wij snappen dan ook dat u, vanuit deze actuele situatie, op dit moment niet positief staat ten opzichte van een investering van circa €17 mln. in een passeerspoor. Wel willen wij u graag wijzen op de risico's die door het ontbreken van een passeerspoor voor de treindienst Alphen aan den Rijn - Gouda in de toekomst optreden en wat dit (mogelijk) betekent voor de toekomst. De vervoerder zal bij mogelijke conflicten een afweging maken binnen hun vervoersconcessie die gevolgen kunnen hebben voor de lijnvoering tussen Gouda en Alphen aan den Rijn. NS geeft hierbij aan dat zij treinen op het Hoofdrailnet die dienen voor het landelijke vervoer prioriteit geven op regionaal vervoer.

Punctualiteit treindienst Alphen aan den Rijn - Gouda

Op dit moment ligt de punctualiteit op de lijn Alphen aan den Rijn - Gouda hoog. Door wijzigingen in de dienstregeling tussen Utrecht en Den Haag/Rotterdam en eventuele wijzigingen in de punctualiteit van treinen op deze trajecten, kan de punctualiteit van de treindienst Alphen aan den Rijn - Gouda onder druk komen te staan. Het feit dat het baanvak Alphen aan den Rijn - Gouda enkelsporig is versterkt dit risico.

Aansluiting Alphen aan den Rijn

Op dit moment bieden de treinen Alphen aan den Rijn - Gouda in station Alphen aan den Rijn een goede aansluiting op treinen van en naar Leiden en Utrecht. Door het ontbreken van een passeerspoor zullen verschuivingen in de dienstregeling tussen Utrecht en Den Haag/Rotterdam ertoe leiden dat de dienstregeling tussen Alphen en Gouda moet meeschuiven, waarmee de goede aansluiting in Alphen komt te vervallen. Er ontstaan dan in 1 of beide richtingen lange wachttijden voor overstappende reizigers op station Alphen. Dit risico speelt op middellange en lange termijn (vanaf 2023).

Risicoanalyse NS

Door het niet aanleggen van een passeerspoor wordt de tijdelijke dienstregelingsoplossing definitief. Voor het definitief maken van deze situatie heeft Movares in opdracht van NS een risicoanalyse uitgevoerd. Aanleiding voor het opstellen van de risicoanalyse is de situatie dat de lengte van het baanvak tussen Gouda en Moordrecht niet volledig toereikend is om 'vliegend' te kunnen passeren. Hierdoor ontstaan er op dit moment ongeplande roodse-naderingen. Dit risico is beoordeeld door NS en komen tot de conclusie dat er ter plaatse voldoende en doeltreffende maatregelen in de infrastructuur zijn getroffen waardoor de kans op een botsing na STS (stop-tonende sein) – passage vrijwel nihil is. Het wel of niet realiseren van het passeerspoor is hierbij geen onderscheidende factor. Voor een nadere toelichting op deze analyse verwijzen wij u naar NS.

Uitwerking toekomstscenario's

Op het moment werken we, onder leiding van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, aan een OV-visie in het 'Toekomstbeeld OV'. Uw organisatie is hierbij nauw betrokken. In deze uitwerking bekijken we de toekomstige behoefte aan OV van onder andere de corridor Utrecht – Den Haag/Rotterdam. Bij deze ontwikkelingen ontstaat het risico dat er in de toekomst zonder passeerspoor niet meer 4x per uur gereden kan worden tussen Alphen aan den Rijn en Gouda door een toename van het aantal treinen tussen Utrecht en Den Haag/Rotterdam. Op

korte en middellange termijn is nog geen toename van het aantal treinen op deze trajecten voorzien. Dit risico ontstaat dus naar verwachting pas op langere termijn (vanaf 2028).

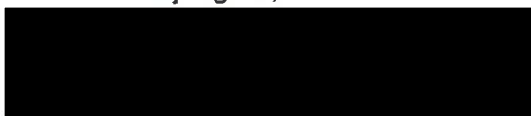
Vervolgproces

Met het stopzetten van de verdere uitwerking en realisatie van het passeerspoor accepteert u, als concessieverteener voor de treindienst Alphen Gouda, de bovengenoemde risico's en de eventuele effecten daarvan op de klanttevredenheid, het aantal reizigers en de business case van de vervoerder. Mochten de omstandigheden ontstaan waarbij een passeerspoor noodzakelijk wordt voor het behoud van frequentie en punctualiteit op de lijn Gouda – Alphen zal u het initiatief moeten nemen voor de heropstart en de wijze van bekostiging van de uitwerking en realisatie van het passeerspoor. Houd daarbij rekening dat het heropstarten van het project en het formeren van een projectteam de nodig tijd vergt.

Gezien de gevolgen van het stopzetten van het passeerspoor ontvangen wij graag een schriftelijke bevestiging van het verzoek tot niet nader uit te werken en aanleggen van het passeerspoor. Hierna zullen wij overgaan tot het afsluiten van het project en opheffen van het projectteam.

Ik ga er vanuit u hiermee afdoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.W.J.M. Cuijpers
Regiodirecteur Randstad Zuid

c.c.

Provincie Zuid-Holland
- NS
Ministerie IenW